2016D02518

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

De vaste commissie voor Financiën heeft op 21 januari 2016 een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Financiën over zijn brief van 17 december 2015 betreffende oplossingsrichtingen pensioen in eigen beheer; oudedagssparen in eigen beheer of uitfaseren van PEB? (Kamerstuk 34 302, nr. 108).

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De adjunct-griffier van de commissie,
Elferink

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief. De leden van de VVD-fractie benadrukken dat zij voor ondernemers die met hun pensioen in eigen beheer in de knel zijn gekomen, graag een definitieve oplossing wil. zodat ondernemers meer ruimte krijgen in hun bv en ondernemers vooral kunnen ondernemen. De leden van de VVD-fractie begrijpen de keuze voor het oudedagssparen in eigen beheer boven de oudedagsbestemmingsreserve. De leden van de VVD-fractie hebben de volgende vragen;

Biedt het oudedagssparen in eigen beheer echt een oplossing voor alle gevallen? Kunnen in de toekomst zich weer nieuwe problemen of knelpunten voordoen zoals dit ook bij pensioen in eigen beheer voor deden?

De leden van de VVD-fractie lezen dat bij de definitieve mogelijkheid om het pensioen in eigen beheer af te kopen dit tegen een grondslag van 80% is. Kan de staatsecretaris ingaan op de kritiek van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) dat een maximaal tarief van 44,6% te hoog is, aangezien het pensioen in de regelmaat tegen 30% wordt belast? Klopt dit? Is het percentage niet erg hoog en is het zo voor ondernemers wel voldoende aantrekkelijk om hun pensioen in eigen beheer te stoppen? Kan de Staatssecretaris ingaan op de kritiek van het Register Belastingadviseurs (RB) dat deze regeling in een groot aantal gevallen geen werkbare oplossing biedt? Moeten DGA's dit bedrag aan belasting in één keer betalen? Kan een DGA met een ex-partner ook alleen zijn pensioendeel in eigen beheer afkopen? En hoe kan een minderheidsaandeelhouder in de bv zijn of haar pensioen in eigen beheer eventueel afkopen?

Gaan DGA's minder pensioen opbouwen of hebben zij te weinig mogelijkheden als pensioen in eigen beheer wordt afgeschaft? Kan een DGA zijn pensioen onder brengen bij een pensioenpremie instelling? Verwacht de Staatssecretaris minder pensioenopbouw bij afschaffing of hebben veel ondernemers nu juist weinig feitelijk pensioen omdat dit alleen op de balans staat maar ondernemers geen reserves hebben?

Kan de Staatssecretaris ingaan op de mogelijke gevolgen van afschaffing van pensioen in eigen beheer zoals gesteld door VNO-NCW in hun brief van 20 januari 2016?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdA

De leden van de PvdA-fractie danken de Staatssecretaris voor zijn brief van 17 december 2015 aangaande oplossingsrichtingen op het gebied van pensioen in eigen beheer. Zij delen de opvatting van de Staatssecretaris dat het niet de voorkeur heeft de huidige regeling voort te zetten. In de brief wordt verder gereflecteerd op twee oplossingsrichtingen, te weten het fiscaal ondersteund afschaffen van de huidige regeling en de invoering van het oudedagssparen in eigen beheer (OSEB). Hoewel beide varianten een duidelijke verbetering zijn ten opzichte van de huidige situatie, neigen de leden van de PvdA-fractie naar het afbouwen van de regeling; zij hebben daarbij enkele vragen.

Een ondernemer, en dus ook een DGA, heeft grote vrijheid bij het inrichten van zijn pensioenvoorziening. Hoe de DGA zijn pensioen wil opbouwen is van vele zaken afhankelijk, van de situatie van de partner, van het succes van de onderneming, en ook van de hoeveelheid risico die

hij wil nemen. Pensioen kan worden opgebouwd in box 3, bij een externe verzekeraar, of in de eigen onderneming. De laatste is lang fiscaal gestimuleerd, door middel van een regeling die niet meer functioneert en die grote risico's kent voor het pensioen van de DGA. Tegelijkertijd constateren de leden van de PvdA-fractie dat er door de fiscale stimulering, en de daaropvolgende veranderende omstandigheden zoals de lage rente, ertoe hebben geleid dat er nu sprake is van een groot probleem. Miljarden aan euro's die muurvast op balansen staan, en waarvan niet eens zeker is of zij een afdoende pensioen zullen opleveren.

De leden van de PvdA-fractie neigen dan ook naar het uitfaseren van de regeling. Dit kost ondernemingen wellicht op de korte termijn liquiditeit wanneer zij ervoor kiezen het pensioen af te kopen. Daar staat echter tegenover dat veel beklemd vermogen vrij komt, dat diezelfde ondernemingen meer solvabel worden en ondernemingen eenvoudiger toegang krijgen tot financiering van derden, hetzij met eigen, hetzij met vreemd vermogen. Deelt de Staatssecretaris die analyse?
Hoe beoordeelt hij de economische gevolgen van het uitfaseren van pensioen in eigen beheer? Wat betekent het voor de toegang tot financiering voor ondernemingen? Hoe beoordeelt de Staatssecretaris de effecten van beide opties op de investeringscapaciteit van ondernemingen?

De leden van de PvdA-fractie kunnen billijken dat in het geval gekozen wordt voor afschaffing, een snelle afwikkeling wordt gestimuleerd door het achtereenvolgens afstempelen tot de fiscale waarde, afzien van revisierente en het bieden van een eenmalige korting op de resterende belastinggrondslag. In eerder overleg met de Kamer is aan de orde geweest dat sommige DGA's niet van deze korting gebruik kunnen maken omdat het ontbreekt aan voldoende liquiditeit om met de fiscus af te rekenen. Sommige organisaties, zoals VNO-NCW stellen zelfs dat het een illusie is om te denken dat op grote schaal zal worden afgekocht, ondanks de geboden belastingvoordelen. Hoe taxeert de Staatssecretaris de te verwachten belangstelling voor fiscaal vriendelijke afkoop? Wat zijn in dit verband de ervaringen met de fiscaal vriendelijke afkoop van stamrecht bv's en de levensloopregeling?

Verondersteld dat in ieder geval een deel van de ondernemingen kampt met krappe liquiditeit, rijst de vraag wat de Staatssecretaris vindt van het idee om DGA's een betalingsregeling aan te bieden over meerdere jaren? Aan welke termijnen denkt de Staatssecretaris dan? Kan de Staatssecretaris reageren op het alternatief dat het Register Belastingadviseurs heeft gepresenteerd voor het afschaffen van het pensioen in eigen beheer?

Het OSEB heeft als voordeel dat ook bv's die in een minder goede financiële positie verkeren en bv's met lage liquiditeit eraan mee kunnen doen. Hoe verhoudt dit voordeel zich tot de grotere flexibiliteit bij afschaffing van het pensioen in eigen beheer?

Deelt de Staatssecretaris de mening dat het OSEB, net als het pensioen in eigen beheer vroeger, een ingebouwde prikkel bevat om het pensioen op zeer risicovolle wijze in te richten? Zou het uitfaseren van het pensioen in eigen beheer niet een meer neutrale uitgangssituatie opleveren, waarbij de ondernemer minder op fiscale gronden zijn keuze voor de manier van pensioenopbouw zal baseren? Deelt de Staatssecretaris de mening dat een externe pensioenvoorziening ook meer zekerheid oplevert voor partners? Is een inschatting te geven wat buiten de onderneming pensioen opbouwen betekent voor het rendement en de zekerheid van het pensioen ten opzichte van de huidige situatie?

In de beantwoording van de technische vragen bij het algemeen overleg van 24 september 2015 wordt gesteld dat bij emigratie een conserverende aanslag mogelijk is indien het OSEB is gebruikt. Waarom is hiervoor gekozen? Tot wanneer geldt de conserverende aanslag en onder welke voorwaarden zou een dergelijke conserverende aanslag opeisbaar worden? Het OSEB verleent voor een belangrijk deel uitstel van belasting; welke aanvullende maatregelen zijn mogelijk in het OSEB om te voorkomen dat uitstel leidt tot afstel van belasting?
Wanneer kan de Tweede Kamer meer uitgewerkte voorstellen tegemoet zien? Voor de leden van de PvdA-fractie is namelijk ook belangrijk dat een nieuw systeem robuust is. Dat wil zeggen dat het systeem toekomstbestendig is, en weinig ruimte laat voor oneigenlijke taxplanning en belastingontwijking. Zij zouden eventuele voorstellen daar dan ook graag op kunnen toetsen.

De leden van de PvdA-fractie zijn tenslotte benieuwd naar het structurele effect van de beide varianten op de toekomstige belastingopbrengsten. Weegt de derving van Vpb-opbrengsten bij OSEB op tegen mogelijk hogere IB-opbrengsten op termijn vergeleken met afschaffing van pensioen in eigen beheer en (dus) netto sparen binnen de eigen bv?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris en van zijn antwoorden op de technische vragen die zijn gesteld tijdens het algemeen overleg op 24 september 2015.

De leden zijn benieuwd hoe de Staatssecretaris aankijkt tegen de suggestie om DGA's toe te staan hun pensioen onder te brengen bij een premiepensioeninstelling.

De leden van de SP-fractie hebben enkele vragen over de afkoopregeling. Allereerst vragen zij of de afkoopregeling ook geldt voor degenen die hun pensioen in eigen beheer (PEB) reeds hebben stopgezet. Kan worden aangegeven hoeveel procent van de vennootschappen die gebruik konden maken van de afkoopregeling die gold bij het afschaffen van de stamrechtvrijstelling, dit ook hebben gedaan? Denkt de Staatssecretaris dat van de voorgestelde afkoopregeling veel gebruik wordt gemaakt? De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs verwacht dat niet veel DGA's gebruik zullen kunnen maken van de afkoopregeling, vanwege het feit dat velen van hen slechts weinig liquide middelen hebben. Hoe ziet de Staatssecretaris dit?

De leden van de SP-fractie hebben vernomen dat de gemiddelde belastingaanslag per ondernemer in 2017 bij afkoop 120.000 euro bedraagt. Daarna, vanaf 2018, bedraagt het belastingnadeel gemiddeld 4.000 euro per ondernemer. Zij vragen de Staatssecretaris of deze cijfers kloppen en of deze belastingaanslag, zowel in 2017 als daarna, voor de ondernemers zijn op te brengen. Leidt het voorstel tot afkoop van pensioen in eigen beheer volgens de Staatssecretaris tot faillissementen? Is hij voornemens om maatregelen te treffen die faillissementen kunnen voorkomen? Zo ja, welke?

Dienen partners van DGA's in te stemmen met afkoop van de PEB, vragen de leden van de SP-fractie?

Tevens vragen de leden van de SP-fractie een reactie van de Staatssecretaris op hetgeen het RB schrijft, namelijk dat uitfasering van pensioen in eigen beheer met zich meebrengt dat minder wordt gespaard voor de

oude dag, hetgeen leidt tot een groter beroep op collectieve voorzieningen.

Ten slotte willen de leden van de SP-fractie weten hoe de Staatssecretaris tot het oordeel is gekomen dat het overgangsrecht in de vorm van de mogelijkheid tot afzien van pensioen niet wenselijk is. Welke argumenten hebben hierbij een rol gespeeld?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris van Financiën d.d. 17 december 2015 over de oplossingsrichtingen voor het pensioen in eigen beheer. De Staatssecretaris legt in onderhavige brief de keuze voor tussen het oudedagssparen in eigen beheer of het afschaffen en uitfaseren van het pensioen in eigen beheer. De leden van de CDA-fractie vinden het belangrijk dat er eindelijk een oplossing komt voor het langslepende probleem van de dividendklem bij het pensioen in eigen beheer. Alleen zijn de twee door de Staatssecretaris uitgewerkte wegen beide onwenselijk of op zijn minst onvolledig. De Staatssecretaris mocht met een oplossing komen, maar dit lijkt meer een heel erg onevenwichtig voorstel tot afschaffing.
Hoewel het uitfaseren van het pensioen in eigen beheer een aantrekkelijke vereenvoudiging oplevert, is een uitfasering onder de voorwaarden zoals deze door de Staatssecretaris in zijn brief geschetst worden, onwenselijk en leidt het er bovendien toe dat weinig DGA's in staat zullen zijn om het pensioen in eigen beheer af te kopen.
Bij het oudedagssparen in eigen beheer mist het overgangsrecht, waardoor het probleem alleen richting de toekomst wordt opgelost, maar niet voor de jaren waarin reeds pensioen in eigen beheer is opgebouwd.
De leden van de CDA-fractie hebben dan ook nog een aantal vragen over de geschetste uitfasering en het oudedagssparen in eigen beheer en zij vragen de Staatssecretaris tevens in te gaan op de vragen en opmerkingen van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs en het Register Belastingadviseurs in hun commentaren op bovengenoemde brief.

De leden van de CDA-fractie achten het in het kader van de afweging tussen de door de Staatssecretaris geschetste varianten van belang dat zoveel mogelijk gepensioneerden beschikken over een afdoende oudedagsvoorziening en waarbij, los van de AOW, zo min mogelijk ouderen een beroep moeten doen op collectieve overheidsvoorzieningen. Het is dus van belang dat zoveel mogelijk mensen een veilig pensioen opbouwen. Voor een deel van de DGA's is de bv een voldoende veilige oudedagsvoorziening, maar voor een deel van de DGA's, vooral kleine ondernemers met een bv, bestaat het risico dat er bij faillissement geen enkele aanvullende oudedagsvoorziening meer is. De mogelijkheden om extern een gedegen oudedagsvoorziening op te bouwen zijn voor DGA's echter veel beperkter dan voor andere werknemers. Het pensioen in eigen beheer was dan ook meer dan alleen een fiscale faciliteit, het voorzag in een goede mogelijkheid voor DGA's om pensioen op te bouwen. Kan de Staatssecretaris een overzicht geven van de mogelijkheden die DGA's momenteel hebben om bij een externe partij pensioen op te bouwen (en die dus ook daadwerkelijk worden aangeboden in de markt) en hierbij een vergelijking maken met werknemers?

De Staatssecretaris schetst een afkoopmogelijkheid die eenmalig is, slechts in 2017, waarbij geruisloos afgestempeld wordt tot de fiscale waarde en waarbij de fiscale waarde tegen 80% van de afkoopsom wordt uitgekeerd en vervolgens belast wordt in de loonbelasting. Per saldo resteert een heffing over de fiscale waarde van 41,6%. De leden van de

CDA-fractie constateren dat de geschetste afkoop van het eigen beheer alleen beschikbaar en voordelig is voor DGA's met een hoog pensioen in eigen beheer waarbij het 41,6% van de fiscale waarde beschikbaar is in de bv voor betaling aan de Belastingdienst. Moet de DGA ook kunnen beschikken over de overige 58,4%? Of is het mogelijk om het pensioen in eigen beheer dat onder water staat, geheel af te kopen en de waarde schuldig te erkennen aan de DGA of voor deze waarde aandelen uit te geven? Is het ook mogelijk om, bijvoorbeeld in het geval dat het pensioen in eigen beheer onder water staat, een deel van het pensioen in eigen beheer af te kopen? Hoe kijkt de Staatssecretaris in dit kader naar de voorwaarde dat de afkoop alleen in 2017 kan plaatsvinden, bijvoorbeeld in gevallen dat de pensioenvoorziening onder water staat of de pensioenvoorziening gedekt is door onroerend goed? De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris tevens in te gaan op de voorbeeldbalansen uit bijlage 1 van het commentaar van het Register Belastingadviseurs met betrekking tot onderhavige brief. De leden van de CDA-fractie merken bovendien op dat het voor DGA's van een kleine onderneming, als hun pensioen in eigen beheer onder water staat, zeer ingewikkeld zal zijn om in de huidige financiële markt externe financiering aan te trekken bij een bank voor de afkoop van het pensioen in eigen beheer.
De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris of hij (renteloos) uitstel van betaling bij gebruik van de fiscaal gefaciliteerde afkoop van het pensioen in eigen beheer dan wel een kwijtscheldingsmogelijkheid voor niet voor verwezenlijking vatbare pensioenaanspraken heeft overwogen, zodat de afkoop voor veel meer DGA's mogelijk wordt. Zo ja, waarom is dit volgens de Staatssecretaris geen optie, zo vragen de leden van de CDA-fractie.
Waarom vindt de afkoop plaats met als grondslag 80% van de afkoopsom ten bedrage van de fiscale waarde van de pensioenverplichting vóór afstempeling»?

De leden van de CDA-fractie missen de gehele budgettaire onderbouwing van de geschetste afkoopmogelijkheid. Komt 80%, een heffing tegen 41,6%, overeen met de contante waarde van de toekomstige belastingheffing over het pensioen in eigen beheer? Zo nee, waarom is dan voor het percentage van 80% gekozen? Kan de Staatssecretaris becijferen tegen welk tarief het pensioen van DGA's, of indien dat niet bekend is gepensioneerden in het algemeen, gemiddeld belast wordt?
Het komt de leden van de CDA-fractie voor dat de uitfasering – althans voor sommige – DGA's een oplossing is voor de huidige problematiek van het pensioen in eigen beheer. Oftewel de opbouw in het verleden. Momenteel is verdere opbouw door de lage rente niet heel aantrekkelijk voor DGA's. Dit doet echter niet af aan het feit dat DGA's een aftrekpost voor de toekomst verliezen. Hier staat in de door de Staatssecretaris geschetste uitwerking van de uitfasering niets tegenover. De Staatssecretaris benoemt zelf ook dat «de bv en haar DGA door het uitfaseren van het PEB en zonder externe oudedagsvoorzieningen in samenhang met het wegvallen van het belastinguitstel een nadeel ondervinden». De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris waarom hij niets tegenover dit nadeel stelt, zoals een verlaging van het aanmerkelijk belang-tarief? Is nu niet per saldo sprake van het verhogen van de lasten voor ondernemers, zo vragen de leden van de CDA-fractie.

De Staatssecretaris schrijft in bijlage 1 van de brief dat er «hoogstwaarschijnlijk bij het OSEB geen verschil is tussen de fiscale en de commerciële waardering». Kan de Staatssecretaris aangeven wanneer er toch een verschil kan ontstaan tussen de fiscale en de commerciële waardering van de OSEB?
De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris wat het verschil is, zowel voor de DGA als voor de Belastingdienst, tussen een in eigen

beheer opgebouwde pensioenverplichting die direct wordt ondergebracht bij een professionele verzekeraar en een in eigen beheer opgebouwde pensioenverplichting die eerst wordt omgezet in een OSEB-verplichting en vervolgens wordt ondergebracht bij een verzekeraar. Kan de Staatssecretaris dit met een rekenvoorbeeld toelichten?
Daarnaast vragen de leden van de CDA-fractie wat de gevolgen zijn van de spaarvariant bij uitfasering voor DGA's waarvan het pensioen in eigen beheer onder water staat (minder middelen dan de fiscale waarde).

De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris voor het uitfaseren van het pensioen in eigen beheer en voor het oudedagssparen in eigen beheer te schetsen op welke manier de wetswijziging «uitstraalt naar de fiscale oudedagsreserve».

Wat zijn bij afkoop van het pensioen in eigen beheer de rechten van de partner, zo vragen de leden van de leden van de CDA-fractie. Is instemming en meetekenen door de partner ook bij de afkoop van het pensioen in eigen beheer vereist? En geldt hetzelfde voor een ex-partner? En indien dit het geval is, onder welke voorwaarden? Kan een DGA zonder instemming zijn eigen deel van het verevend pensioen afkopen?
Bij de uitwerking van het oudedagssparen in eigen beheer zijn de rechten van de partner nog een groot probleem, zo constateren de leden van de CDA-fractie. De partner heeft bij echtscheiding geen enkele rechten, tenzij er aanvullende huwelijkse voorwaarden zijn opgemaakt. Is de Staatssecretaris bereid om, indien deze variant geconsulteerd gaat worden, reeds in het consultatievoorstel op te nemen dat het oudedagssparen in eigen beheer, zowel voor nieuwe gevallen als voor gevallen ter vervanging van een bestaand pensioen in eigen beheer, onder de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wet VPS) gaat vallen? Is de Staatssecretaris voornemens om in het te consulteren wetsvoorstel regels op te nemen over maxima voor het deel van het saldo van de oudedagsspaarverplichting voor een externe afdekking van het vooroverlijdensrisico en het extern bedingen van een andere kwalificerende lijfrente voor de partner en de kinderen van de DGA of is dit geheel vrij?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de brief die nader ingaat op de keuze tussen het fiscaal blijven faciliteren van de opbouw van een oudedagsvoorziening in eigen beheer en het afschaffen van het pensioen in eigen beheer, zonder daarvoor een andere fiscaal gefaciliteerde oudedagsvoorziening in de plaats te stellen. Deze leden hebben enkele aanvullende vragen.

De leden van de D66-fractie vragen naar de situatie in andere EU-lidstaten. Zijn er andere lidstaten waar een ondernemerspensioen in de eigen onderneming kan worden ondergebracht? Zo ja, welke zijn dit en welke type vormgeving is daar gekozen?

De leden van de D66-fractie constateren dat onder meer het Register Belastingadviseurs waarschuwt voor het risico dat bij uitfasering van PEB aanzienlijk minder zal worden gespaard voor de oude dag, gegeven het feit dat de bereidheid om daarvoor geld aan de onderneming te onttrekken bijzonder laag wordt ingeschat. Kan de Staatssecretaris aangeven hoe hij tegen dit risico aankijkt?

Op dit moment wordt in Nederland een brede discussie gevoerd over de toekomst van het pensioenstelsel. Het kabinet komt hopelijk voor de zomer met een nader uitgewerkt voorstel hieromtrent. Hoe ziet de

Staatssecretaris de samenhang tussen een eventuele wijziging rondom PEB en deze bredere discussie?

Wijze van uitfaseren.
De leden van de D66-fractie hebben vragen met betrekking tot de voorgestelde wijze van uitfaseren, indien ervoor gekozen wordt om het PEB af te schaffen en geen andere fiscaal gefaciliteerde oudedagsvoorziening in het leven te roepen. Vennootschappen met een PEB-verplichting die een minder goede financiële positie hebben, dan wel over weinig of geen liquide middelen beschikken en daarbij onvoldoende leencapaciteit hebben, kunnen mogelijk geen gebruik maken van de voorgestelde afkoopfaciliteit. Kan de Staatssecretaris een inschatting maken van het aantal bedrijven dat hieronder valt?

Voorts constateren de leden van de D66-fractie dat afkoop van het opgebouwde PEB toestemming vereist van de partner van de directeur-grootaandeelhouder. Kan de Staatssecretaris aangeven hoe dit zal worden uitgewerkt, met het oog op gevallen waarin het pensioen in het kader van een echtscheiding is verevend? Zijn er mogelijkheden voor een directeur-grootaandeelhouder om zonder toestemming van een eventuele ex-partner wel het eigen deel van het PEB af te kopen?

Vragen en opmerkingen van het lid van de fractie van 50Plus

Het lid van de 50PLUS-fractie heeft met belangstelling kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris van Financiën inzake de oplossingsrichtingen voor het huidige Pensioen in eigen beheer.

Vanwege fiscale redenen, de lage rentestand van dit moment, de economische positie van veel bv's en om administratieve redenen is PEB lang niet meer zo aantrekkelijk als voorheen. Vanuit vereenvoudigingsoogpunt heeft fiscaal gefaciliteerde uitfasering van het PEB (afkoopmogelijkheid) zonder dat daar iets voor in de plaats komt, volgens de Staatssecretaris de voorkeur.

Hier staat tegenover, dat veel ondernemers nog wel degelijk waarde hechten aan de mogelijkheid om fiscaal gefaciliteerd in eigen beheer een oudedagsvoorziening op te kunnen bouwen. Zij staan veelal positief tegenover Oudedagssparen in eigen beheer (OSEB).

Deelt de Staatssecretaris de mening van het lid van de 50PLUS-fractie dat DGA's afgezien van het bestaande pensioen in eigen beheer in wezen verder alléén maar de keuze hebben het pensioen nog onder te brengen bij een verzekeraar, en dat zij daarmee relatief beperkt mogelijkheden hebben om «voordelig» een gedegen pensioen op te bouwen?

Met de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs heeft het lid van deze fractie ook de vraag of het mogelijk zou kunnen worden gemaakt dat het pensioen van de DGA, evenals het pensioen van «reguliere» werknemers, bij een premiepensioeninstelling kan worden ondergebracht. En welke rol kunnen banken eventueel (gaan) spelen bij de pensioenvoorziening van een DGA?

Is het waar dat het argument van de «eenvoud» het belangrijkste / overwegende argument van de Staatssecretaris is om voorkeur te hebben voor het niets in de plaats willen stellen voor uitfasering van het PEB?

Bent u eens dat «eenvoud» niet een overwegend of doorslaggevend argument zou moeten zijn om géén OSEB te willen aanbieden? Het is evident dat het niet aanbieden van een fiscale faciliteit altijd zal leiden tot

eenvoudiger wetgeving. Veel ondernemers echter staan positief tegenover een OSEB-faciliteit.

De gefaciliteerde afkoopregeling bij uitfasering van het PEB voorziet in een heffing van maximaal 52% over 80% (gelijk aan maximaal 41,6%) van de fiscale waarde van het PEB). Kan exact worden aangegeven / omschreven worden in welke gevallen / situaties wel en niet gebruik kan worden gemaakt van de gefaciliteerde afkoopregeling?

Volgens de NOB verkeert méér dan 28% van de vennootschappen met een PEB in een situatie van onderdekking; veel vennootschappen die een PEB hebben beschikken bovendien over relatief weinig liquide middelen. In hoeverre kan dit een belemmering gaan opwerpen voor het daadwerkelijk gebruik maken van de afkoopregeling?

De belastingdruk voor de afkoopregeling, effectief maximaal 41,6%, is aanmerkelijk hoger dan de gemiddelde belasting van pensioen, die rond de 30% ligt. Kan dit grote verschil verklaard worden, en zet dit grote verschil niet een flinke rem op de aantrekkelijkheid van de afkoopregeling? Zal de afkoopregeling onder de gestelde fiscale randvoorwaarden wel effectief kunnen zijn?

Het lid van de 50PLUS-fractie vraagt de Staatssecretaris in te gaan op de mogelijke effecten van de Wet verevening Pensioenrechten bij scheiding, op de afkoopregeling.

Het is denkbaar dat een ex-partner géén toestemming geeft voor afkopen van het PEB. Welke mogelijkheden staan er dan open voor de DGA? Is het mogelijk dat een DGA alleen zijn/haar «deel» van het PEB afkoopt? Verzocht wordt uitvoerig in te gaan op de positie van de (ex)partner rond de afkoop van een PEB.

Tot slot vraagt de 50PLUS-fractie de Staatssecretaris in te gaan op de thematiek van de conserverende aanslag voor pensioen bij emigratie, in relatie tot uitfasering van het PEB.

Vragen en opmerkingen van het lid Van Vliet

Veel dank aan de Staatssecretaris voor zijn duidelijke brief van d.d. 17 december 2015 over de oplossingsrichtingen voor pensioen in eigen beheer.

Het lid Van Vliet deelt de visie van de Staatssecretaris dat we op een kruispunt staan ten aanzien van de toekomst van het PEB. Het doet mij daarnaast deugd om te lezen dat de Staatssecretaris de geluiden uit het maatschappelijk middenveld niet heeft genegeerd en beide opties aan de Tweede Kamer voorlegt «zodat tot een zo breed mogelijk gedragen finaal oordeel kan worden gekomen». Ik heb daarbij nog enkele vragen:

Kan de Staatssecretaris een overzicht / reeks geven van de budgettaire effecten van beide voorliggende beleidsopties voor de schatkist, zowel voor de overgangsjaren als het structurele effect?

Het PEB vertegenwoordigt ook vanuit macro-perspectief een groot financieel belang en de voorliggende alternatieve beleidsopties kunnen bovendien leiden tot omvangrijke gedragseffecten. Het ligt derhalve voor de hand dat de effecten van de voorgestelde beleidsopties op de werkgelegenheid en de economische groei aanzienlijk uiteen lopen. Heeft de Staatssecretaris zicht op de effecten van de verschillende beleidsopties op de economie en de werkgelegenheid?

Is de Staatssecretaris bereid om de beleidsopties ten aanzien van de toekomst van pensioen in eigen beheer, als geïsoleerde maatregelen (en dus niet als onderdeel van een breder pakket) te laten doorrekenen door het Centraal Planbureau? Indien nee, waarom niet?
Kan de regering voor beide voorliggende beleidsopties de administratieve lastendruk (voor de DGA's) en de uitvoeringskosten (voor de Belastingdienst) kwantificeren?

De Staatssecretaris stelt dat vanuit een vereenvoudigingsoogpunt, het uitfaseren van de PEB met een fiscaal gefaciliteerde afkoopmogelijkheid, de voorkeur heeft.
Leidt deze optie volgens de Staatssecretaris tot een positieve structurele opbrengst voor de schatkist? Indien nee, waarom niet?
Indien er sprake is van een positieve budgettaire opbrengst van deze beleidsoptie, is er dan ook sprake van een terugsluis via lagere vennootschapsbelastingtarieven of anderszins? Indien nee, waarom niet?

Werkgeversorganisaties zijn beducht voor uitfasering met een fiscaal gefaciliteerde afkoopmogelijkheid, omdat er dan volgens hen omvangrijke bedragen (moeten) worden onttrokken aan het ondernemingsvermogen, met alle gevolgen van dien voor de gezondheid van de balansen en de investeringscapaciteit van de betrokken ondernemingen. Dit is ook naar mijn mening een reëel risico.
Kan de Staatssecretaris toelichten waarom zij dit risico niet als doorslaggevend beschouwen?